

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De usuris, & usurarijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

scunt, vtilitatesque vberrimas salutariter afferunt.

7. Atque ob has quidem causas inter illos pias Confratrias instituere. Episcopus curet.

De Vfuris, & Vfurariis.

SUMMARIUM.

- 1 Vtura delictum reprimitur.
- 2 Vtura in mutuo
& Deposito. 5.
- 3 In Cambijs
- 4 In venditione, & emptione
- 5 In pignore
- 6 In societate
- 7 In foccidis animalium
- 8 In locationibus animalium
- 9 In contractibus libellarijs
- 10 Hi omnes vsturarij contractus irritantur.
- 11 Principes, Magistratusque ad compefcendas vstras, hortantur.
Vsturarij quando ad communionem non admittendi. De sancta Eub.
in Eccl. administ. nu. 11.
Quando non absoluendi. De Confessario. nu. 16.
- 12 Vtura ficto meri depositi, & libera emptionis nomine, vetatur.
- 13 Vsturarij manifestus Ecclesiastice sepulturi & minime tradendus.
- 14 Quae sodalitates, & pia loca mutuo dare prohibentur.
A montibus pietatis quid capi possit ratione mutui. De piorum lo-
corum admin. nu. 68.
- 15 Vstras à montibus pietatis exigere vetitur.
Decreta ad Montes pietatis spectantia obseruari mandatur.
Vsturarei an adsint à Visitatoribus inquirendum: eorumque nomina
Parocho eidem significanda. De Visitazione. nu. 25.

I. De Vfur.

Suram ad perniciem populorum latius manan-
tem pro nostri muneris cura reprimere cupien-
tes, quaedam huius generis delicta ex factorum
Canonum, & probatorum Patrum sententijs
delegimus: quae quoniam frequentius in hac
Prouincia committi animaduertimus, ea preci-
puè, ac nominatim prohibenda duximus, eo
consilio, vt, si quis in alijs etiam eiusdem generis vetitis contractibus
deliquerit, pœnas à iure constitutas sibi subeundas esse intelligat.

Ex.

2 Ex mutuo vel depositis, etiam apud Iudaeum factis, nihil præter sortem à quouis homine percipi ex conuento, vel principaliter sperari possit; tam etsi pecuniæ ipsæ sint pupillorum, aut viduarum, aut locorum piorum, vel etiam dotales; nisi quatenus id iure nominatim permittatur.

Si quis oblatas re ipsa, loco, & tempore pecunias, etiam dotales, sibi debitas, accipere recusauerit; nihil præter sortem, etiam ratione dani emergentis; vel lucri cessantis, vel ex quacūq; alia causa accipere possit.

3 Ne fiant cambia, cum litteræ ad destinatum locum verè non mittuntur, & ibi non fit solutio; sed vno, & eodem loco pecunia datur, & recipitur; vel quando dantur, & accipiuntur pecuniæ cum eo pacto, ut habeatur recursus ad domum, vel ad respondentem dantis, aut accipientis, quod pactum vulgò vocatur *la ricorsa*: atque ità impensæ, aut alterius rei onus imponitur.

4 Nè cui liceat cum altero ità contrahere, ut is totam pecuniæ summam ei, qui dederit, soluat; cum ille partim pecuniæ dederit, partim nominibus, quæ difficilè exigi possint, vel in rebus pluris quam valeant, æstimatis.

Ne cui, præsentem pecuniæ quærenti quidquam carius vendatur, ut statim ab venditore per se, vel per interpositam personam vilius ematur.

Nè quis rem aliquam, ob dilatam solutionem carius vendat iusto pretio.

Ne ob anticipatam solutionem res minoris ematur iusto pretio, uel solvatur minus, quam debeatur.

Ne res vendatur, dilata in tempus solutione, ità, ut pretium quod interim rei accreuerit, venditori solvatur, si eiusdem periculo non sit diminutio.

5 Nè res modico pretio pignori detur, vel vendatur pacto redimendi intrà certum tempus; ut si ad dictum tempus redempta non sit, res libera sit emptoris uel eius, qui pignori accepit.

Ne frumentum, vinum, oleam, aliudue detur, ut eo, quod datum est, aliquid amplius exigatur, siue eiusdem generis, siue alterius quomodocumque etiam, si operæ sint.

Ne quis mutuo det frumentum, uel id genus aliud corruptum, ut tantumdem integri carioris reddatur; etiam si restitutio differatur in quodcumque tempus debitori commodum.

6 Ne in societate, in quam alter pecuniæ confert, alter operas; lucri distributio constituatur, nisi, per quotas partes.

Nec ultra eas, certa pecuniarum summam, uel quid aliud conferantur pecuniæ, persolvatur.

Nec fiat pactio, ut fors salua sit; fructus uero communiter diuidantur.

7 In societate animalium, quæ inæstimata alicui dantur ad cultodiam, siue ut operas præstet, omnes casus etiam fortuiti, semper sint periculo eius, qui dederit; nisi id alterius socij dolo, vel magna negligentia accidisse constiterit.

Nec fiat pactum, ut fors sit semper salua, etiam ex primis fortibus. Neque quidpiam certum, præter sortem, ex fructibus animalium quotannis soluantur.

8 Et in locationibus animalium, quæ fiunt certo pretio, si illa absque dolo, aut negligentia eius, qui conduxit, deteriora fiant, id semper sit damno eius, qui locarit.

Si autem animalia dentur æstimata, ita, ut fors danti salua sit, nihil omnino percipi possit.

9 Nè fiant contractus, qui libellarij, seu ficti libellarij dicuntur, ubi non antecedit emptio certæ rei immobilis pretio iusto uel ubi uenditor redimere cogatur; uel ubi non possit redimere; nisi post certum tempus.

Vel ubi annuus census, ad cuius solutionem res obligatur superet æstimationem fructuum, quos ex ipsa re dominus solet, aut potest percipere.

Et si loco pecuniæ uinum, frumentum, uel quid aliud in singulos annos promittatur; illud ad pecuniæ, & iusti pretij rationem redigatur, pro consuetudine locorum.

10 Si qui autem in aliquo ex his casibus, aut alijs, qui usuram sapint, & à iure, ut iniqui, prohibentur, contraxerint, ipsi contractus etiam iureiurando muniti, nulli, irri, & inanes sint.

Contrahentes uero, tabelliones, qui instrumenta confecerint, proxenetae usurarium, aut lucri participes, ministrique omnes horum ceclerum & pœnis, iure statutis, & Ecclesiasticis censuris pnoiantur.

11 Hortamur uero Principes, & magistratus, ut ipsi etiam huius pesti, quibus maxime poterunt, remedijs occurrant.

2: Tit. I. dec.
19.

2 Superioris Prouincialis Concilij constitutione, etsi contractus depositi, ex quibus aliquid ultra sortem percipitur, tum reuenditionis, quæ modico pretio fit, adhibita redimendi pactio, tum alios prætereà quosdam contractus ex sacrorum Canonum iure, & probatorum patrum sententijs, tamquam manifestè usurarios improbanimus: tamè quoniam sæpe, ficto meri depositi, & liberæ emptionis nomine, quasi liciti contractus speciem, usuræ occultantur; idcirco, & cum eis qui eiusmodi contractuum, aliorumue speciei, qui uetiti sunt, usuram commiserint, & cum Notarijs, qui scientes rogati conscripserint, prout.

prout inris est; agatur.

13 Ne Parochi vsurarium manifestum, vt Gregorij X. Constitutione sancitum est, etiam si in testamento, aliaue quadam vltima voluntate ipse mandarit ea restitui, quæcumque vsuræ nomine accepit, in sepulturam Ecclesiasticam tradant; nisi pro eorum facultatibus, re ipsa illis satisfactum sit, à quibus vsuras exegerit; aut si ij absunt, Episcopo, Vicariouè eius, vel Parocho, intrà cuius Parochiæ fines ille, dum vixerat, habitarat, vel Notario publico de restitutione cautum sit pignoribus, aut idonea sponsonne facta. Qui verò Parochus id generis hominem sciens sepelierit; is nouerit se excommunicationis pena affectum esse, ex Clementis V. Constitutione, in Concilio Viennensi edita.

14 Episcopus id sedulo prohibeat, vt quæ fabricæ, Hospitalia, scholæ, & quæ alia cuiusuis generis pia loca instituta non sunt ad pecuniam mutuo dandâ; eorum administratores nè vlla causæ specie cuiquam homini, nec etiam vniuersitati loci, aut vicinij, dent mutuo.

Quod si ipsi administratores mutuo, vel dederint, vel quod grauius est, ab ijs locis sumpserint, ab earum administratione statim amou sint, indignique censeantur, qui per sex annos illorum, aliorumue piorum locorum administrationem gerant. Tum etiam illorum Præfectus, quouis nomine vocetur, qui huic rei consenserit, excommunicationis poenam subeat.

15 Nè quisquam, pecuniam apud Montes pietatis deponat, vel eidem mutuo det, vt inde aliquid, nè minimum quidem lucri, aut eius, quod interest, nomine percipiat. Qui verò eo pacto quidquam ea causa perceperit, quod Montis pietatis pecuniam vel mutui, vel depositi nomine dederit; cum eo, tamquam cum vsurario homine agatur ad iuris præscriptum.

Quæ præterea de Montibus pietatis decreta superiori Concilio sunt, ea Episcopus obseruari curet, vel diligentissime: compellatque illorum institutiones sibi ab administratoribus ostendi, atque exhiberi.

De piorum locorum administratione.

S V M M A R I V M.

- 1 Hospitalia, aliaque loca pia, qua ratione administranda.
 - 2 Administratores ædificia ruinosa sarcienda curent.
 - 3 Onus impositum obeant.
 - 4 Hospitalitatem exerceant. Fructusq; veris pauperibus distribuât. 9.
- Et nè ea in re fraus fiat, quæ ratio inuenda. 10. 55.*

Quæque

Ibidem.
Dec. 18. c. fin.
de Vsur, in 6.

2. Tit. 3. dec.
20.

Ibid, dec. 27.